

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/219/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821200308
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:8821200308.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XA, B., zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí Senec, ul. Krátka č. 1, dieťa rodičov: matka - P. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale N. S. XXX, XXX XX N. S., t.č. V B., zastúpená: JUDr. Miloš Kaščák, advokát so sídlom AK Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou, a otec - W. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XA, B., zastúpený: JUDr. Jana Hreňová, advokátka so sídlom Koreničova 2, 811 03 Bratislava, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava III, Vajnorská 47, Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 27.04.2021, č.k. 37P/53/2021-45, jednomyseľne takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že súd udeľuje súhlas otcovi W. A., nar. XX.XX.XXXX za matku P. A., nar. XX.XX.XXXX na zápis maloletej T. A., nar. XX.XX.XXXX na D. školu J.G. C. 1, XXX XX B..

odôvodnenie:

1. V napadnutom uznesení súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým udelil súhlas otcovi na zápis maloletej T.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine (ďalej „Zákon o rodine“), § 20 ods.5,6 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove vzdelávaní (ďalej „školský zákon“) a vecne tým, že po oboznámení sa s písomne podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a so súvisiacimi spismi dospel k záveru, že potreba dočasnej úpravy pomerov maloletej nahradením súhlasu matky, ako zákonnej zástupkyne so zápisom maloletej na plnenie povinnej školskej dochádzky, do prvého ročníka na ZŠ Tajovského 1, Senec, preukázaná bola. Súd prvej inštancie prihliadol na prebiehajúce (doposiaľ neskončené) súdne konania o maloletej P. A. vedené na Okresnom súde Bratislava III z ktorých je zrejmé, že rodičia sa v otázke ÚPP voči maloletej dcére nedokážu dohodnúť, matka bez súhlasu otca vzala maloletú dcéru a odsťahovala sa D. späť k svojim rodičom do N.. Maloletá v 7/ 2021 dosiahne vek 6 rokov a spĺňa podmienku dosiahnutého veku na nástup do prvého ročníka základnej školy. Keďže nástup na povinnú školskú dochádzku je podmienený súhlasom oboch rodičov a rodičia maloletej sa na zápise dieťaťa na povinnú školskú dochádzku nevedeli zhodnúť dospel k záveru, že je v záujme maloletej, aby mala možnosť nastúpiť do ZŠ v mieste jej obvyklého bydliska, kde pred odsťahovaním sa maloletá s matkou žila a navštevovala predškolské zariadenie (.. Na základe úvahy súdu otec osvedčil nevyhnutnosť potreby bezodkladnej úpravy vzhľadom k veku maloletej a k blížiacemu sa začiatku školského roka, kedy je maloletá povinná plniť povinnú školskú dochádzku a v zmysle školského zákona v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (ďalej len „spádová škola“). Ohrozenie záujmov maloletej a dôvod na dočasnú úpravu pomerov je potrebné v danom prípade vidieť v tom, že v dôsledku absencie konsenzu rodičov v tejto otázke, nemožno

vylúčiť vznik hraničnej situácie, za ktorej by si maloletá v školskom roku 2021 / 2022 povinnú školskú dochádzku tak, ako zákon ukladá, plniť nemohla. V súlade s § 35 Zákona o rodine a s prihladením na najlepší záujem maloletej Adely mal za zrejmé, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti o obvyklom pobyte maloletej, je návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia dôvodný v celom rozsahu, pričom je kladený dôraz na najlepší záujem maloletého dieťaťa.

3. Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej namietajúc, že súd prvej inštancie vydal uznesenie bez náležitého zistenia skutkového stavu, pretože bez akéhokoľvek overenia uveril nepravdivým tvrdeniam otca a vec nesprávne právne posúdil. Tvrdenie otca, že sa svojvoľne a bez jeho súhlasu presťahovala s dcérou na M. B. k rodičom do obce N. S. nie je pravdivé, keďže tento vedel, že odchádza k rodičom a nemal k tomu výhrady. Dcéru prihlásila k trvalému pobytu v obci N. S. a nevie si predstaviť, ako bude navštevovať školu v B.. Matka uviedla, že súd jej nemôže prikázať, aby sa aj naďalej zdržiavala na súčasnej adrese a na presťahovanie dieťaťa súhlas otca nie je potrebný (je potrebné ho iba oboznámiť o zmene adresy, čo aj urobila). Nariadením neodkladného opatrenia jej súd násilne odníma dcéru a núti ju vracať sa k manželovi.

4. Otec v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu matky navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť uvádzajúc pritom aktuálny stav konaní týkajúcich sa maloletej vedených na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 37P/66/2020 o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletej dcére na čas po rozvode, sp.zn. 39P/7/2021 o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia (v ktorom bola maloletá uznesením zo dňa 16.06.2021, sp.zn. 39P/7/2021 zverená do osobnej starostlivosti otca, bol upravený styk matky s maloletou a určená doba trvania neodkladného opatrenia do právoplatnosti skončenia konania sp.zn. 37P/66/2020), sp.zn. 37P/14/2021 o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky a úpravy styku otca (uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.05.2021, č.k. 20CoP/14/2021-21 bolo pripustené späťvzatie návrhu matky, uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 01.02.2021, sp.zn. 37P/14/2021-21 bolo zrušené a konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia bolo zastavené) a pod sp.zn. 37P/53/2021 (konanie začaté na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 8P/18/2021) o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej dcére na čas do rozvodu. Otec ďalej uviedol, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia inicioval po tom, ako sa matka aj s dieťaťom bez jeho súhlasu odsťahovali do N. a bolo potrebné riešiť zápis dcéry do základnej školy, ktorú má začať navštevovať v septembri roku 2021. Matka v apríli 2021 podala na Okresnom súde Vranov nad Topľou návrh na nahradenie súhlasu otca na zápis dieťaťa do školy (vedené pod sp.zn. 6P/49/2021), ktoré bolo postúpené na Okresný súd Bratislava III s odôvodnením, že k zmene bydliska maloletého dieťaťa nedošlo dohodou rodičov ako ani iným zákonným spôsobom. Aktuálne je dcéra zverená neodkladným opatrením do osobnej starostlivosti otca a znova v mieste bydliska, ktoré bolo ako posledné bydlisko dcéry určené dohodou rodičov.

5. Odvolací súd preskúmal vec napadnutú odvolaním matky, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru o jeho nedôvodnosti.

6. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p., na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

10. Podľa § 20 ods.2 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove vzdelávaní (ďalej „školský zákon“) zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky.

11. Podľa § 20 ods.5 školského zákona žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (ďalej len „spádová škola“), ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie.

12. Ako prvoradé zdôrazňuje, že cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Účelom tohto inštitútu je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pokiaľ ide o účel neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí, týmto je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy.

13. V posudzovanom prípade z obsahu spisu a z obsahu odvolacím súdom pripojených spisov Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 39P/7/2021, sp.zn. 37P/66/2020 a sp.zn. 33P/102/2021 vyplýva, že na Okresnom súde Bratislava III je pod sp.zn. 37P/66/2020 vedené konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, ktoré nebolo doposiaľ rozhodnuté (vo veci je nariadený termín pojednávania na deň 30.09.2021) a konanie vedené pod sp.zn. 37P/53/2021 o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej na čas do rozvodu manželstva, ktoré bolo až do postúpenia veci (po návrhu matky) vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 8P/18/2021. Rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od novembra 2019, kedy matka spoločne s maloletou dcérou spoločnú domácnosť v Senci opustila. Do letných prázdnin 2020 sa kontakt otca s dcérou realizoval v zmysle dohody rodičov (striedaním styku otca s maloletou od piatka do nasledujúceho pondelka rána počas jedného týždňa a styku s jedným prespaním počas pracovných dní nasledujúceho týždňa). Počas letných prázdnin 2020 bol styk otca s maloletou po návrhu matky upravený uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16.06.2020, č.k. 37P/130/2020-16, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.09.2020, č.k. 20CoP/152/2020-71. V priebehu leta 2020 rodičia za účelom dosiahnutia dohody o styku otca s maloletou realizovali dňa 04.08.2020 stretnutie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Senec a na ďalšie stretnutie dohodnuté na deň 02.09.2020 sa matka nedostavila (následne na základe telefonického dopytu otca oznámila, že nemá kam dať dcéru). Odvolací súd z obsahu pripojených spisov ďalej zistil, že matka sa začiatkom februára 2021 spoločne s maloletou dcérou a bez súhlasu otca odsťahovala na východné Slovensko do obce N., maloletej a seba od 01.02.2021 zmenila miesto trvalého bydliska na N. oznámila, že sa s maloletou dcérou presťahovala na východné Slovensko a neumožní mu styk s dcérou až do času, kedy súd nerozhodne o neodkladnom opatrení a dňa 01.02.2021 podala na Okresný súd Vranov nad Topľou návrh na úpravu práv a povinností k maloletej dcére na čas do rozvodu (konanie bolo na tomto súde do postúpenia veci vedené pod sp.zn. 8P/18/2021).

14. Uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 01.02.2021, č.k. 37P/14/2021-21 bola, po návrhu matky zo dňa 26.01.2021, maloletá T. dočasne (do právoplatného skončenia konania o rozvode manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností vedeného na Okresnom súde Bratislava III, pod sp.zn. 37P/66/2020) zverená do osobnej starostlivosti matky a styk otca s maloletou bol dočasne upravený na každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od pondelka od 16,00 hod. do utorka do

8,00 hod. a od piatka od 16,00 hod. do pondelka do 8,00 hod. a počas párneho týždňa od stredy od 16,00 hod. do štvrtka do 8,00 hod.). Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 31.05.2021, č.k. 20CoP/57/2021-135 pripustil späťvzatie návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 01.02.2021, sp.zn. 37P/14/2021-21 zrušil a konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zastavil.

15. Na Okresnom súde Bratislava III je pod sp. zn. 38P/102/2021 vedené konanie (doposiaľ nerozhodnuté) o návrhu matky na udelenie súhlasu za otca na zápis maloletej do 1. ročníka D.u, ktoré bolo do postúpenia vecí vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 6P/49/2021.

16. Uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16.06.2021, č.k. 39P/7/2021-189 (ktoré v dôsledku odvolania podaného matkou doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť) bola maloletá T. dočasne (do právoplatného skončenia konania o rozvođe manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 37P/66/2020) zverená do osobnej starostlivosti otca, styk matky s maloletou bol dočasne upravený na každý párny týždeň v kalendárnom roku od stredy od 15,00 hod. do nedele do 18,00 hod., so súčasným uložením povinnosti otcovi maloletú na styk s matkou riadne pripraviť. Z obsahu odvolania matky vyplýva, že táto sa presťahovala naspäť do Senca do blízkosti bydliska otca (. s nájomnou zmluvou uzavretou do 30.06.2022), súdne rozhodnutie rešpektovala a maloletú otcovi odovzdala, avšak s rozhodnutím, ktoré nie je v záujme maloletého dieťaťa nesúhlasí. Matka v podanom odvolaní (vec nebola doposiaľ predložená na odvolací súd na jeho prejednanie) navrhla napadnuté rozhodnutie zmeniť, maloletú dočasne zveriť do jej osobnej starostlivosti a široko upraviť styk otca, alternatívne maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti rodičov s týždenným intervalom striedania sa osobnej starostlivosti rodičov.

17. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd, vychádzajúc z opísaného skutkového stavu vyplývajúceho z obsahu návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a z obsahu pripojených súdnych spisov týkajúcich sa maloletej T., konštatuje zhodu s názorom prvoinštančného súdu o osvedčení nevyhnutnosti okamžitej úpravy otcom navrhovaným spôsobom (udelenie súhlasu otcovi W., N. za matku P. na zápis maloletej T.). Poukazujúc na zákonné ustanovenia školského zákona citované v ods. 10,11 tohto rozhodnutia zdôrazňuje, že povinnú školskú dochádzku plní žiak v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt, ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Zákonný zástupca dieťaťa má zákonnú povinnosť prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky do spádovej školy, ktorá sa určuje podľa miesta trvalého bydliska maloletého dieťaťa, a to bez ohľadu na nezhodu rodičov v otázke, ktorú základnú školu má maloleté dieťa navštevovať. Keďže v posudzovanom prípade sa maloletá T. v čase rozhodovania súdu prvej inštancie nachádzala vo faktickej osobnej starostlivosti matky po tom, ako sa matka s maloletou bez súhlasu otca odsťahovala do obce N., kam sebe a dieťaťu zmenila od 01.02.2021 miesto trvalého pobytu, na otcom navrhované udelenie súhlasu súdu za matku maloletej na zápis maloletej T., bol potom potrebný okamžitý zásah súdu. Plnenie povinnej školskej dochádzky maloletou v tejto škole bolo ohrozené, keďže D. nebola v čase zápisu maloletej v zmysle školského zákona spádovou školou, a to bez ohľadu na spôsob zmeny trvalého bydliska maloletého dieťaťa matkou bez súhlasu otca. Na uvedenú úvahu nemá žiaden vplyv aktuálne odsťahovanie sa matky maloletého dieťaťa s dcérou naspäť do Senca, vyplývajúce z obsahu odvolania matky podaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16.06.2021, č.k. 39P/7/2021-189.

18. Na základe uvedeného, odvolací súd len v záujme formálnej správnosti výroku súdu prvej inštancie, tento podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, aby zodpovedal charakteru dočasného rozhodnutia a súčasne rozhodnutia majúceho právny základ v ust. § 35 Zákona o rodine a ustanoveniach školského zákona tak, že v ňom udelil otcovi súhlas za matku maloletej na zápis maloletej T.19. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým konanie končí (§ 2 ods.1 C.m.p., § 262 ods.1 C.s.p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).